

IBN AL-KHAJJAT ELŐSZAVA*

Saikh ad-Darqáwí kiválóságáról, valamint arról, hogy aki Isten után kutat, az az ő leveleiben megtalálhatja mindazt, amire szüksége lehet.

Istennek, a Könyörületesnek és Irgalmasnak a nevében. Áldja meg Isten a mi urunkat és mesterünket, Mohamedet (Muhammadot) és az ő családját.

Magasztaltassék Isten, Aki gondoskodott arról, hogy minden korban legyen valaki, aki a többi embert Istenhez hívja, ismeri a lelkek betegségeinek gyógy módját, s a szíveket helyes útra vezérli. Aki válaszol hívására, boldog; aki öntelt vagy bátortalan, az megmarad betegségének béklyójában. Magasztaltassék az, Aki megtisztítja szolgálói közül azoknak a szívét, akikét akarja, s Aki a helyes magatartás (*adab*) ösvényének vezetőivé (*imám*)¹ teszi őket. Ők azok, akik az Isten felé vezető ösvényen haladnak, és ismerik annak állapotait;² ők azok, akik átlátanak a lélek (*nafsz*) mesterkedésein és ismerik annak cselekedeteit.³ Miután a maguk erejéből mindent megtettek, ők azok, akiket Uruk a Maga ösvényén vezetett. Ők azok, akik nagy erőfeszítések és szenvedések árán megfékeztek lelküket; ők azok, akiket törekvésük őszintesége Urukhoz vonzott, és akik magukhoz vonzották Urukot – mert hiszen ez az, amit a magasztos Isteni Lényeg kíván.

Ezek a *saikh*nak, az *imámnak*, a *ghawth*nak⁴ a levelei, aki kiválóknak és közönségeseknek egyaránt javára van; a híres szentnek (*walí*) és a nagy *szaddiq*nak,⁵ a tökéletesen realizált gnosztikusnak (*‘arif*) a levelei; annak levelei, aki célba ért, alámerült az Isteni Egység tengerébe, véglegesen kialudt és megsemmisült a magasztos Isteni Lényeg határtalanságában; annak levelei, akinek sikerült megvetnie lábát a Szilárd Talajon és gyökeret vernie Abban, s aki, mint fenséges hegycsúcs, összekapcsolja a vallási törvényt (*sarí‘a*) és a spirituális valóságot (*haqíqa*).⁶ Ő az, aki a megvalósítás ösvényének minden állomásán (*maqám*)⁷ az elkápráztatottság állapotában van.⁸ Ő az emberiség menedéke, a közönséges és kiváló emberek oltalmazója; ő a Könyörületes jele [a földön]; ő az, ki korábban párját ritkítja; ő Istennek az Ő közvetlen jelenlétéből szóló szava, és az Ő tündöklő önmegnyilatkozásának (*tadzszallí*) biztos helye. Ő a nemes⁹ ad-Darqáwí al-Haszaní, a kiváló képességekkel felruházott tanító, a mi urunk és mesterünk, al-‘Arabí – bárcsak részesítene bennünket áldásának (*baraka*) jótéteményeiben Isten, és balzsamos fuvallatainak némelyikét visszaküldené mihozzánk! Ő küld-

* Forrás → Al-‘Arabí ad-Darqáwí: *Az emlékezés rózsakertje. A lélekvezetés szúfí tudománya* (Budapest, 2005, Kairoz Kiadó), p. 145–148.

te ezeket a leveleket azoknak, akik társaságának jótéményeit élvezhették, akik az ő lobogója alá léptek és az ő jelenlétét keresték. Mindazok, akik megszabadultak fátyluktól és távol tartják magukat a többi embertől, szeretettel fordulnak feléje. Aki velük tart, annak számára az éjszakát az ébredés nappali világossága váltja fel. Az ő szemükben a mindenség elporladt és megsemmisült, mivel ők már látják az Egyetlent, a Győzedelmet. És micsoda látvány ez! Mily gyönyörűséges! Milyen rendkívüli spirituális állomás (*maqám*) az övék! Mennyire magasan vannak azok, akik birtokába jutottak ennek!

E könyv levelei félreérthetetlenül tanúskodnak szerzőjük spirituális színvonaláról (*maqám*), nyilvánvalóvá téve megfogalmazzuk gnózisát. Kristálytisztá italként üdítik fel a szomjúhozókat. Azokban, akik elvonulva tanulmányozzák őket, nappali világosságot gyűjtenek. Soraikban erő rejlik, és éppúgy tartalmaznak figyelmeztetéseket, mint megfontolásra szánt jeleket. Éppen ezért pusztán az értelem révén megragadhatatlanok, s mindazok, akik beléjük merültek, egybehangzóan állítják, hogy szerzőjük tudása kimeríthetetlen óceán. Megtalálhatók bennük a törvény (*sarí'a*) parancsolatai és szavai, az ösvény (*tariqa*) hagyományai és cselekedetei, a valóság (*haqíqa*) titkai és állapotai – s mindezek a leg-tömörebb módon megfogalmazva, félreérthetetlenül, a legtisztább útmutatás formájában. Amit szerzőjük leírt bennük, azt címzettjeinek spirituális szintjéhez és az általuk megfogalmazott kérdésekhez szabta. Bárkinek is szóltak ezek a levelek, választ talált benne kérdéseire, mert a bennük lévő tanítás gazdagsága hozzásegítette őt ahhoz, hogy vágyai és reményei teljesüljenek.

Aki birtokában van e leveleknek, annak nincsen szüksége arra, hogy más könyvekhez vagy eszközökhöz folyamodjon. Ó testvérem, ragadd meg az általuk felkínált lehetőséget, és cselekedjél a bennük megfogalmazott tanítás szerint! Öltsd magadra azt a jellemet, amelyet belőlük megismersz. Mindaz, ami bennük van, a próféták útjának törvénye, a szellemi út vándorainak ösvénye, a realizált gnosztikusok útmutatása és Isten kedves szeretőinek elragadtatása. E leveleket, akárcsak írójukat, mindenfelé jól ismerik, s éppoly nagy hírük van szerte a világon, mint magának a Darqáwí rendnek, a kötelességtudó engedelmesek e csoportjának.

Mawlawi al-'Arabí ad-Darqáwí, e levelek írója (Istennek teljék benne öröme) maga volt a lényegi válasz erre az ínségben szenvedő világra. Milyen sok embernek felnyílt a szeme Isten által az ő keze alatt, az ő társainak keze alatt, az ő örököseinek keze alatt – olyanoknak, akiknek szeme vak volt, szíve esztelen, füle pedig süket az isteni jelenlétre! Mintegy öntudatukat veszítve éltek a világban – most pedig szívük visszatalált fészkébe, szellemük pedig végleges otthonra lelt. Bárcsak részesülhetnénk áldásukból!

Fordította Buji Ferenc

JEGYZETEK

- 1) Imámnak nevezik a muszlim istentisztelet (*szalát*) mindenkori vezetőjét.
- 2) Az állapottal (*hál*) mint szúfi *terminus technicus*-szal kapcsolatban lásd a 7. levél 2. jegyzetét.
- 3) A lélekkel (*nafsz*) kapcsolatban lásd a 4. levél 5. jegyzetét, valamint az 52. levelet.
- 4) A *saiikh* vezető, spirituális mester. A *ghawth* a legmagasabb spirituális rang, a *qutb* («pólus») kifelé forduló aspektusa; jelentése: »segítő«, »gyógyító«.
- 5) A *walíval* kapcsolatban lásd a 8. levél 2. jegyzetét. A *szaddiq* jelentése: »igaz«. A *sziddqkel* («igazságosság») kapcsolatban lásd Dzsunajd egyik levelét, mely részletesen foglalkozik az *ikhlász* («őszinteség») és a *szidq* viszonyával (Ali Hassan Abdel-Kader: *The Life, Personality and Writings of Al-Junayd*, 167–171. p.).
- 6) Az összekapcsolás aktusa az ösvény (*tariqa*). A *sarí'a*, *tariqa* és *haqíqa* hármásával kapcsolatban lásd a 7. levél 4. jegyzetét.
- 7) A spirituális állomással (*maqám*) mint szúfi *terminus technicus*-szal kapcsolatban lásd a 7. levél 2. jegyzetét.
- 8) Az elkápráztatottság – egészen pontosan zavarodottság – egyfajta szakrális kizökkenést jelent. Amikor ebben az állapotban van a szúfi, Isten mintegy megbűvöli, s ő Rajta kívül nem lát mást. Természetesen ez nem zárja ki egy magas értelemben vett józanság egyidejű jelenlétét (vö. a 101. levéllel).
- 9) *Saríf*. A muszlim nemesek a Próféta egyenes ági leszármazottjai unokáján, al-Huszajn keresztül.